

Dosarul nr. 2ra-903/2022
2-18175656-01-2ra-28062022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (L. Lavric)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (A. Panov, O. Cojocaru, M. Anton)

Î N C H E I E R E

21 decembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecători

Dumitru Mardari
Galina Stratulat
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de Organizația de Creditare Nebancară „Mikro Kapital Company” Societate cu Răspundere Limitată și recursului declarat de Oleg Mîhaniuc, reprezentat de avocatul Vitalie Carmanschi,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Oleg Mîhaniuc împotriva lui Ivan Cînev, Gheorghe Cînev, Olgăi Cîneva, Nataliei Cîneva, intervenient accesoriu Organizația de Creditare Nebancară „Mikro Kapital Company” Societate cu Răspundere Limitată cu privire la încasarea datoriei, transmiterea în posesie a bunurilor imobile și,

acțiunea reconvențională depusă de Ivan Cînev, Olga Cîneva, Natalia Cîneva și Gheorghe Cînev împotriva lui Oleg Mîhaniuc și Organizației de Creditare Nebancară „Mikro Kapital Company” Societate cu Răspundere Limitată cu privire la declararea nulității actelor juridice,

împotriva deciziei din 27 ianuarie 2022 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 26 iulie 2018, Mîhaniuc Oleg a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Cînev Ivan cu privire la încasarea împrumutului în mărime de 204 000 de lei, penalității contractuale în sumă de 3 600 de lei, dobânzii de întârziere în mărime de 9 201,64 de lei și cheltuielile de judecată.

Ulterior, reclamantul a concretizat acțiunea și cercul participanților, fiind atrași în calitate de copârți Cîneva Olga, Cîneva Natalia și Cînev Gheorghe, intervenient accesoriu OCN „Mikro Kapital Company” S.R.L, solicitând încasarea din contul lui Cînev Ivan a împrumutului în mărime de 39 000 de lei, acordat în baza contractului și a recipisei din 28 august 2017, dobînda de întârziere în sumă de 9 355,79 de lei, datoria în mărime de 170 010 de lei, conform contractului de împrumut cu dobînda nr. 14020004586 din 22.10.2014, încheiat între SRL „Credit CMB” și Cînev Ivan și dobînda de întârziere în sumă de 34 738,58 de lei, transmiterea în posesie a bunurilor imobile, căsuța de vacanță, nr. cadastral xxxx, construcția accesorie cu suprafața de

15,8 m.p., nr. cadastral xxxx și lotul pomicol aferent cu nr. cadastral xxxx, situate în xxxx, extravilan, Î.P. „Dorojnic”, lotul 11, cu evacuarea lui Cînev Ivan, Cînev Olga, Cîneva Natalia și Cînev Gheorghe, altor persoane și bunurile acestora.

În motivarea acțiunii reclamantului a indicat că, în baza contractului de împrumut nr. 1 din 28.08.2017 încheiat cu Cînev Ivan, obiectul căruia constituia transmiterea mijloacelor bănești în sumă de 204 000 de lei, a acordat lui Cînev Ivan împrumutul în limita sumei de 39 000 de lei, fapt confirmat prin recipisa din 28.08.2017. Restituirea împrumutului urma a fi efectuată conform graficului din anexa nr.1 la contractul de împrumut, însă în termenul stabilit pârâtul nu a restituit împrumutul.

Conform contractului de împrumut cu dobândă nr. 1402004586 din 22.10.2014 Cînev Ivan a contractat de la SRL „Credit CMB”, actualmente OCN „Mikro Kapital Company” SRL, un împrumut în sumă de 750 000 de lei, care urma a fi acordat în 2 tranșe, 550 000 de lei și a doua tranșă 200 000 de lei.

Conform situației la 28.08.2017, Cînev Ivan a înregistrat o datorie pentru împrumutul de 550 000 de lei, în sumă de 170 010 de lei, inclusiv restanța la împrumut, 136 604,53 de lei, dobânda contractuală 6 982,06 de lei și penalitatea în sumă de 26 423,55 de lei.

Totodată, în baza contractului de cesiune de creanță din 28.08.2017, creditorul S.R.L. „Credit CMB” i-a cesionat creanța de 170 010 de lei în schimbul plății de 165 000 de lei, care a fost achitată în baza ordinului de plată nr. 01 din 28.08.2017. Concomitent, conform pct.1.1 și 2.2, i-au fost cesionate drepturile și accesoriile creanței cesionate, inclusiv ce reiese din contractul de ipotecă din 22.10.2014 și contractului de gaj din 22.10.2014.

Cu referire la cerințele de încasare a dobânzii de întârziere în sumă de 9 355,79 de lei și 34 738,58 de lei, a indicat că au fost efectuate calcule în temeiul art. 619 din Codul civil or, art. 602 alin. (1) din Codul civil stabilește că în cazul în care nu execută obligația, debitorul este ținut să-l despăgubească pe creditor pentru prejudiciul cauzat astfel.

A susținut că pentru asigurarea executării împrumutului acordat în baza contractului împrumut cu dobândă nr. 1402004586 din 22.10.2014, în baza contractului de ipotecă din 22.10.2014, autentificat notarial, pârâții Cînev Gheorghe, Cînev Natalia, Cînev Ivan și Cîneva Olga, au ipotecat creditorului ipotecar OM „Credit CMB” S.R.L. căsuța de vacanță, nr. cadastral xxxx, construcția accesorie, nr. cadastral xxxx și lotul pomicol aferent, nr. cadastral xxxx, amplasate în xxxx, evaluate la suma de 247 380 de lei.

În legătură cu neonorarea de către pîrît a obligațiilor asumate în baza contractului de împrumut cu dobândă din 22.10.2014, în conformitate cu pct. 2.1 lit. f) a contractului de ipotecă din 22.10.2014 - creditorul ipotecar este în drept în cazul neachitării de către debitor a valorii de bază a creanței garantate și/sau a sumelor adiționale garantate în termenele stabilite de contractul de împrumut sau în cazul neîndeplinire sau îndeplinirii necorespunzătoare de către debitor și/sau debitorul ipotecar a oricărei obligații prevăzută de contractul de împrumut și /sau de prezentul contract și respectiv să execute dreptul de ipotecă asupra bunului ipotecat conform legislației în vigoare.

Reieșind din faptul că concomitent cu creanța cesionată în valoare de 170 010 de lei au fost cesionate inclusiv drepturile și obligațiile ce reiese din contractul de ipotecă din 22.10.2014 și contractul de gaj din 22.10.2014, în conformitate cu prevederile art. art. 744, 752 din Codul civil, a transmis debitorilor ipotecari și a

înregistrat în Registrul bunurilor imobile aviz de executare a dreptului de ipotecă, însă în termenul indicat în aviz debitorii ipotecari Cînev Gheorghe, Cînev Natalia, Cînev Ivan și Cîneva Olga nu au transmis benevol în posesia sa bunurile ipotecate.

Astfel, conform situației din 29.03.2019 datoria lui Cînev Ivan în baza contractului de împrumut cu dobândă nr. 1402004586 din 22.10.2014 și a contractului de cesiune de creanță din 28.08.2017, constituia 170 010,14 de lei, cerința de transmitere a bunurilor fiind una întemeiată.

La 27 noiembrie 2019, Cînev Ivan, Cîneva Olga, Cîneva Natalia și Cînev Gheorghe au depus cerere reconvențională împotriva lui Mîhaniuc Oleg, OCN „Mikro Kapital Company” S.R.L solicitând declararea nulității pct. 2.3 din contractul de împrumut nr. 1 din 28.08.2017, încheiat între reclamantul Mîhaniuc Oleg și pîrîtul Cînev Ivan, prevederile contractuale și anexele care au tangență cu clauza respectivă, declararea nulității contractului de cesiune din 28.08.2017, încheiat între S.R.L „Credit CMB” și Oleg Mîhaniuc.

În motivarea acțiunii reconvenționale reclamantii au indicat că pct. 2.3. al contractului de împrumut nr. 1 din 28.08.2017 urmează a fi declarat nul, deoarece anterior încheierii contractului, S.R.L. „Credit CMB” și Mîhaniuc Oleg, au încheiat contractul de cesiune, potrivit căruia reclamantul a devenit creditorul pîrîtului, suma creanței constituind 165 000 de lei.

A invocat prevederile art. 556 alin. (2) din Codul civil, indicând că prin includerea clauzei de la pct. 2.3. a avut loc majorarea caracterului oneros a obligației pîrîtului Ivan Cînev, ceea ce în opinia sa este inadmisibil.

Consideră că acțiunea reclamantului urmează a fi respinsă și din motivul că, este întemeiată pe o clauză contractuală nulă, care poate fi declarată nulă din oficiu și de către instanța de judecată or, pct. 2.3 în coroborare cu contractul de cesiune din 28.08.2017, contravine prevederilor art. 1389 alin. (1) din Cod civil, care menționează că persoana care, fără temei legal (...), a dobândit ceva (acceptant) ca urmare a executării unei prestații de către o altă persoană (prestator) (...) este obligată să restituie acestei alte persoane ceea ce a primit sau a economisit. (...).

Potrivit contractului de împrumut cu dobândă nr. 1402004586 din 22.10.2014, semnat de către pîrît și S.R.L. „Credit CMB”, în vederea acordării pîrîtului a sumei împrumutului de 750 000 de lei, a fost instituită printre altele și condiția de semnare a contractului de fidejusiune, ceea ce și a fost făcut.

În acest context se reține că prevederile pct. 2.3. a contractului de împrumut nr. 1 din 28.08.2017 sunt nule și datorită faptului că creanța respectivă a luat naștere inclusiv și din voința reclamantului. Pîrîtul este obligat a restitui dublu aceleași mijloace financiare, fapt ce contravine prevederilor legale anterior evidențiate or, creanța reclamantului față de pîrît a luat naștere în temeiul contractului de cesiune din 28.08.2017 și nu în temeiul contractului de împrumut nr. 1 din 28.08.2017 care la rândul său, a instituit un caracter mai oneros a obligației pîrîtului față de reclamant.

Din depozițiile martorului Cînev Gheorghe s-a constatat faptul executării de către pîrît a prevederilor contractului de împrumut nr. 1 din 28.08.2017 și acesta a transmis reclamantului mijloacele financiare menționate în recipisa din 16.02.2018. Transmiterea mijloacelor financiare menționate a avut loc prin intermediul martorului respectiv, dat fiind faptul că pîrîtul se afla peste hotarele Republicii Moldova, fapt confirmat prin ștampila aplicată de autoritățile de frontieră ale Ucrainei.

A indicat că în cuprinsul ordinului de plată nr. 01 din 28.08.2017, la destinația plății s-a indicat că transferul sumei a avut loc în temeiul contractului de cesiune fără număr din 28.08.2017, iar reclamantul nu a anexat confirmare corespunzătoare de executare a obligațiilor conform contractului de împrumut nr. 1 din 28.08.2017.

A solicitat declararea nulității absolute a contractului de cesiune din 28.08.2017 și declararea nulității parțiale a contractului de împrumut nr. 1 din 28.08.2017, deoarece prevederile pct. 2.3. a contractului de împrumut contravine dispozițiilor art. 556 alin. (2) din Codul civil, în partea ce ține de obținerea de către Mîhaniuc Oleg a unei garanții suplimentare ilegale de la Cînev Ivan privind stingerea unei creanțe, iar contractul de cesiune din 28.08.2017 a fost încheiat contrar prevederilor art. 556 alin. (5) din Codul civil, deoarece părțile contractului de împrumut cu dobândă nr. 1402004586 din 22.10.2014 au constituit a fi inclusiv și Cîneva Olga, Cîneva Natalia și Cînev Gheorghe prin faptul încheierii contractului de gaj din 22.10.2014, în vederea asigurării eventualei executări a contractului de împrumut cu dobândă.

Prin hotărârea din 10 februarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a respins ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Oleg Mîhaniuc împotriva lui Ivan Cînev, Gheorghe Cînev, Olgăi Cîneva, Nataliei Cîneva, intervenient accesoriu Organizația de Creditare Nebancară „Mikro Kapital Company” Societate cu Răspundere Limitată cu privire la încasarea datoriei, transmiterea în posesie a bunurilor imobile.

S-a admis acțiunea reconvențională depusă de Cînev Ivan, Cîneva Olga, Cîneva Natalia și Cînev Gheorghe împotriva lui Mîhaniuc Oleg și Organizației de Creditare Nebancară „Mikro Kapital Company” Societate cu Răspundere Limitată cu privire la declararea nulității actelor juridice.

S-a declarat nulitatea pct. 2.3 al contractului de împrumut nr. 1 din 28.08.2017, încheiat între Mîhaniuc Oleg și Cînev Ivan, prevederile contractuale și anexele ce au tangență cu clauza respectivă.

S-a declarat nul contractul de cesiune din 28.08.2017, încheiat între S.R.L. „Credit CMB” și Mîhaniuc Oleg.

S-a încasat de la Mîhaniuc Oleg în beneficiul lui Cînev Ivan, Cîneva Olga, Cîneva Natalia și Cînev Gheorghe cheltuielile de judecată cu titlu de taxa de stat în mărime de 200 de lei.

Prin decizia din 27 ianuarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, s-au respins apelurile declarate de Mîhaniuc Oleg prin intermediul avocatului Carmanschi Vitalie și OCN „Mikro Kapital Company” SRL și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 10 februarie 2020.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că prin includerea în contractul de împrumut nr. 1 din 28.08.2017 a clauzei de la pct. 2.3, de fapt a avut loc majorarea caracterului oneros a obligației lui Cînev Ivan, acțiunea reclamantului fiind întemeiată pe o clauză contractuală nulă or, pct. 2.3 din contractul de împrumut nr. 1 din 28.08.2017 în coroborare cu contractul de cesiune din 28.08.2017, încheiat între SRL „Credit CMB” și Mîhaniuc Oleg, contravine prevederilor art. 1389 alin. (1) din Codul civil, potrivit căruia, persoana care, fără temei legal sau contractual, a dobândit ceva (acceptant) ca urmare a executării unei prestații de către o altă persoană (prestator) sau a realizat în alt mod o economie din contul altuia este obligată să restituie acestei alte persoane ceea ce a primit sau a economisit.

Nu este relevant faptul dacă îmbogățirea fără justă cauză a avut loc ca rezultat

al comportamentului uneia dintre părți, a unui terț sau ca urmare a unei cauze independente de voința lor.

Potrivit contractului de împrumut cu dobândă nr. 1402004586 din 22.10.2014, încheiat între SRL „Credit CMB” și Cînev Ivan, în vederea acordării împrumutului, a fost stabilită și condiția de instituire a fidejusiunii.

În astfel de circumstanțe, se atestă obligativitatea pârâtului de restituire dublă a mijloacelor financiare, ceea ce contravine prevederilor legale sus-citate or, creanța reclamantului a luat naștere în temeiul contractului de cesiune din 28.08.2017 și nu în temeiul contractului de împrumut nr. 1 din 28.08.2017 care, la rândul său, a instituit un caracter mai oneros a obligației.

Mai mult, în cadrul ședinței de judecată a fost stabilit faptul executării de către Cînev Ivan a contractului de împrumut nr.1 din 28.08.2017 în mărime de 38 705 de lei, mijlocele financiare fiind transmise conform recipisei din 16.02.2018, prin intermediul lui Cînev Gheorghe.

Instanța de apel a conchis că, actul juridic pe care reclamantul și-a întemeiat pretențiile și anume contractul de cesiune sus-indicat, este lovit de nulitate absolută, nulitate pe care instanța este obligată să o aplice din oficiu în temeiul art. 217 din Codul civil în vederea contracarării oricărei abateri de la Lege în cadrul actelor juridice lovite de nulitate absolută determinate în cadrul examinării cauzei.

Colegiul a reținut că la materialele cauzei nu sunt anexate probe ce ar dovedi că OM „Credit CMB” SRL (în prezent OCN „Mikro Kapital Company” SRL) este deținătoarea unei autorizații ce i-ar permite de a acționa în nume propriu în domeniul creditării nebancale, cerința ce urmează a fi respectată în condițiile în care prezentul litigiu reiese dintr-un contract de credit nebancale, oferit lui Mîhaniuc Oleg de către o organizație de creditare nebancale, OCN „Mikro Kapital Company” SRL.

Totodată, în iminența în care o astfel de autorizație ar fi deținută de împrumutătorul indicat, instanța a relevat că din normele sus-indicate reiese că raporturile civile instituite de organizația nebancale în cadrul activității sale sunt realizate exclusiv în baza unei astfel de autorizații, astfel încât cesiunea creanțelor ce rezultă din activitatea realizată sub auspiciul acestei autorizații este succedată de încălcarea limitelor acestora.

Această concluzie este fortificată și prin aceea că activitatea realizată în baza autorizației în domeniul respectiv este sub controlul autorității de supraveghere, iar cesiunea creanței a determinat scoaterea raportului instituit cu apelantul Mîhaniuc Oleg de sub acest control.

Astfel, deoarece prin contractul sus-indicat de cesiune s-a realizat o externalizare a activității de importanță materială a OCN „Mikro Kapital Company” SRL în afara controlului autorității de supraveghere, cesiunea creanței substituind integral creditorul organizația de creditare nebancale cu apelantul Mîhaniuc Oleg, care nu este o astfel de organizație și nu deține o autorizație în domeniu, este cert că la caz contractul de cesiune nominalizat este lovit de nulitate absolută, fiind contrar dispozițiilor imperative ale Legii și concomitent fiind simulat.

Or, prin această cesiune s-a realizat transferul de la organizația nebancale creditoare în beneficiul apelantului Mîhaniuc Oleg a creanței în valoare de 170 010 de lei, fără ca acesta din urmă să dețină autorizația de a activa în domeniul împrumuturilor nebancale.

Concomitent, instanța de apel a reiterat că potrivit pct.pct. 1.1 și 2.2 ale contractului menționat, concomitent cu creanța cesionată în valoare de 170 010 de

lei, au fost cesionate drepturile și obligațiile ce rezultă din contractul de ipotecă din 22.10.2014 și contractul de gaj din 22.10.2014, încheiate în vederea asigurării rambursării unui împrumut nebancar.

La fel, instanța a reținut că prin cesiunea realizată s-a voalat un contract de mandat în vederea urmăririi și încasării restanțelor față de Mîhaniuc Oleg, situație în care instituția nebancară creditoare și-ar fi păstrat calitatea de creditor, pe când efectul încheierii contractului de cesiune a creanțelor, ce viza contractele încheiate cu organizația de creditare nebancară, este transmiterea tuturor drepturilor, creditorul fiind substituit ilicit.

Din considerentele menționate supra, instanța de apel a ajuns la concluzia că instanța de judecată nu este în drept de a impune pe cale judiciară efectuarea unor încasări pentru neexecutarea unei obligații de rambursare a creditului nebancar și sumelor aferente în beneficiul unei persoane care nu este îndreptățită de a pretinde că deține calitatea de creditor ce reiese dintr-un contract de credit nebancar în baza unui contract de cesiune a creanței ce nu corespunde exigențelor de legalitate impuse de art. 206 alin. (2), art. 512 alin. (3) din Codul civil.

Astfel, s-a constatat ca lipsită de suport susținerea OCN „Mikro Kapital Company” SRL cu privire la faptul că dreptul la prezenta acțiune rezultă din contractul de cesiune a creanțelor din 28.08.2017 or, cum deja a fost menționat contractul dat nu include în sine și ulterioarele contracte de împrumut încheiate de către OCN „Mikro Kapital Company” SRL cu alte persoane, atât timp cât creanța, la momentul încheierii contractului de cesiune, trebuie să fie certă și exigibilă.

Instanța de apel a accentuat că contractul de cesiune a creanțelor din 28.08.2017 a fost încheiat contrar prevederilor art. 556 alin. (5) din Codul civil, deoarece părțile contractului de împrumut cu dobândă nr. 1402004586 din 22.10.2014 au fost inclusiv Cîneva Olga, Cîneva Natalia, Cîneva Gheorghe prin faptul încheierii contractului de gaj din 22.10.2014 or, conform art. 1152 alin. (1) din Codul civil, fidejusiunea nu poate exceda datoria debitorului și nu poate fi făcută în condiții mai oneroase.

Respectiv, instanța de judecată just a declarat nul contractul de cesiune a creanței din 28.08.2017 și clauza 2.3 al contractului de împrumut din 28.08.2017 or, obiectul fidejusiunii nu poate fi mai mare decât obligația principală a pîrîtului Cînev Ivan, temei pentru care Mîhaniuc Oleg nu poate pretinde mai mult decât creanța sa reală și valabilă.

Sub aspectul celor relatate, instanța de fond justificat a concluzionat despre nulitatea absolută a contractului de cesiune din 28.08.2017 și pct. 2.3 din contractul de împrumut nr.1 din 28.08.2017, încheiat între Mîhaniuc Oleg și Cînev Ivan.

La 30 mai 2022, OCN „Mikro Capital Company” SRL a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, prin care a solicitat casarea deciziei instanței de apel și a hotărîrii instanței de fond, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei hotărîri noi prin care să fie respinsă acțiunea reconvențională, încasarea în mod solidar de la Cînev Ivan, Cîneva Olga, Cîneva Natalia și Cînev Gheorghe în beneficiul OCN „Mikro Capital Company” SRL cheltuielile de judecată suportate la depunerea cererii de apel în mărime de 15 037,77 de lei și la depunerea cererii de recurs în mărime de 10 025,18 de lei.

În motivarea recursului a indicat că, instanța de apel a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată or, la data semnării contractului de împrumut cu dobândă nr. 1402004586 din 22 octombrie 2014 semnat între CMB „Credit SRL” (actualmente

OCN „Mikro Kapital Company” SRL) și Cînev Ivan și data semnării contractului de cesiune a creanței din 28 august 2017 semnat între CMB „Credit SRL” (actualmente OCN „Mikro Kapital Company” SRL) și Mîhaniuc Oleg, era în vigoare Legea nr. 280 din 22.07.2004 cu privire la organizațiile de microfinanțare.

Legea nr. 280 din 22.07.2004 a fost publicată în Monitorul Oficial la data de 13.08.2004, care a intrat în vigoare la data publicării. Această lege prevedea că organizația de microfinanțare poate fi constituită sub formă de societate cu răspundere limitată sau societate pe acțiuni, în conformitate cu legislația în vigoare.

Astfel, instanța de apel a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată, or invocarea nulității absolute și aplicarea ei din oficiu la motivarea deciziei contestate în conformitate cu prevedere art. 216, 217 din Codul civil (în redacția până la 01.03.2019) și precum că CMB „Credit SRL” (în prezent OCN „Mikro Kapital Company” SRL) nu deține autorizație care i-ar permite de a acționa în nume propriu în domeniul creditării nebankare, este neîntemeiată.

De asemenea, noțiunea de „externalizare” indicată de instanța de apel în decizia contestată este prezentă doar în Legea nr. 1 din 16.03.2018 cu privire la organizațiile de creditare nebankară, ceea ce relevă evident că asemenea prevederi legislative nu existau în momentul încheierii contractului de împrumut cu dobândă nr. 1402004586 din 22 octombrie 2014 semnat între CMB „Credit SRL” (actualmente OCN „Mikro Kapital Company” SRL) și Cînev Ivan și contractul de cesiune a creanței din 28 august 2017.

Referitor la noțiunea de externalizare la general, prin aceasta în acord cu prevederile hotărârii Băncii Naționale a Moldovei nr. 241 din 03.11.2011 cu privire la aprobarea Regulamentului privind externalizarea activităților și operațiunilor băncii, prin externalizare se subînțelege angajarea în bază contractuală a unei persoane juridice (în continuare - furnizor) în vederea desfășurării de către aceasta a unor activități/operațiuni care în mod obișnuit ar fi desfășurate/efectuate de către bancă. Or, prin încheierea contractului de cesiune din 28 august 2017 compania a cesionat creanțele rezultate din contractului de împrumut cu dobândă nr. 1402004586 din 22 octombrie 2014 lui Mîhaniuc Oleg și nicidecum nu a externalizat careva activități acestuia.

Astfel, instanța de apel a invocat absolut eronat că prin contractul sus-indicat de cesiune s-a realizat o externalizare a activității de importanță materială a OCN „Mikro Kapital Company” SRL. Mai mult, instanța de apel nu a argumentat în baza cărui act a avut loc externalizarea, nu a indicat în decizia motivată din care motive a considerat că a avut loc o externalizare a activității de importanță materială, nu a făcut referire la nici o probă din dosar.

A susținut că, potrivit art. 556 din Codul civil (în redacția de pînă la 01 martie 2019), contractul de cesiune se încheie între cedent și cesionar. Totodată, conform art. 558 din Codul civil (în redacția de pînă la 01 martie 2019), odată cu cesiunea creanței, asupra cesionarului trec garanțiile și alte drepturi accesorii.

CMB „Credit SRL” (actualmente OCN „Mikro Kapital Company” SRL), nu era obligată să solicite acordul debitorilor ipotecari Cineva Olga, Cineva Natalia și Cînev Gheorghe la încheierea contractului de cesiune de creanței. Or, conform prevederilor punctului 2.1. lit. (e) din contractul de ipotecă din 22.10.2014 a fost menționat că „creditorul ipotecar este în drept să cesioneze sau să gajeze terților drepturile ipotecare prezente și viitoare fără acordul Debitorului ipotecar”. Astfel, instanța de fond și instanța de apel au interpretat eronat legea or, invocarea faptului

că contractul de cesiune a creanțelor din 28.08.2017 a fost încheiat contrar prevederilor art. 556 alin. (5) din Codul civil (în redacția până la 01.03.2019), este eronată și nu corespunde probelor din dosar.

A indicat că, instanța de fond, cât și cea de apel, greșit au apreciat și au interpretat că obligația lui Cînev Ivan după cesiune a devenit mai oneroasă. Or, până la cesiunea creanței și după cesiunea creanței intimatul Cînev Ivan a rămas obligat să achite suma de 170 010,14 de lei.

Totodată, contractul de împrumut cu dobândă nr. 1402004586 din 22.10.2014 încheiat între CMB „Credit SRL” (actualmente OCN „Mikro Kapital Company” SRL) și Cînev Ivan și contractul de împrumut nr. 1 din 28.08.2017 încheiat între Cînev Ivan și Mîhaniuc Oleg, sunt două contracte diferite și distincte, care coexistă separat. Astfel, creanța în mărime de 170 010,14 de lei, conform contractului de împrumut cu dobândă nr. 1402004586 din 22.10.2014 încheiat între CMB „Credit SRL” și Cînev Ivan, ulterior cedată cesionarului Mîhaniuc Oleg, contra prețului de 165 000 de lei, nu are nici o legătură cu contractul de împrumut nr. 1 din 28.08.2017 încheiat între Cînev Ivan și Mîhaniuc Oleg.

Astfel, instanța de apel a interpretat în mod eronat legea și a constatat că obligația intimatului Cînev Ivan după cesiune a devenit mai oneroasă or, în astfel de circumstanțe instanța ilegal a refuzat lui Mîhaniuc Oleg în admiterea pretenției cu privire la încasarea datoriei (sold, dobândă, penalitate) care rezultă din contractul de împrumut cu dobândă nr. 1402004586 din 22.10.2014, încalcând deliberat dreptul lui Mîhaniuc Oleg la restituirea sumei achitate.

La 17 iunie 2022, Mîhaniuc Oleg, reprezentat de avocatul Carmanschi Vitalie a declarat recurs, ulterior concretizat, împotriva deciziei instanței de apel, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond cu pronunțarea unei decizii de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului a indicat că, instanța de fond și instanța de apel nu au aplicat legea care trebuia să fie aplicată, art. 21 al Legii nr. 202 din 12.07.2013 privind contractele de credit pentru consumatori, care stabilește opțiunea organizației de creditare de a cesiona drepturile sale în calitate de creditor unei terțe persoane.

Instanța de apel apreciind ilegalitatea cesionării creanței ce reiese dintr-un contract de credit nebanca nu a aplicat prevederile legale care permit astfel de cesiuni fără a impune o calitate specială terțului dobânditor a creanței în baza contractului de cesiune. Suplimentar instanța de apel nu a indicat cărei norme imperative contravine o astfel de cesiune. Or, o astfel de restricție la cesionarea creanțelor ce reies din contractele de creditare nebanca nu exista nici la data încheierii cesiuni și nici la data adoptării hotărârilor.

A menționat că, instanța de fond și instanța de apel au aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată și anume prevederile Codului civil ce reglementează instituția îmbogățirii fără justă cauză, prevăzută la art. 1389 din Codului civil (în redacția până la 01.03.2019).

Aplicarea prevederilor instituției îmbogățirii fără justă cauză în contextul enunțat de instanțele inferioare este contrară însăși prevederilor art. 1389 din Codul civil. Or, îmbogățirea nejustificată este îmbogățirea care se atribuie la dezavantajul suferit de o altă persoană. Corespunzător, Mîhaniuc Oleg nu numai că nu a pretins o încasare nejustificată, dar prin hotărârile instanțelor inferioare a fost lipsit de încasarea unei creanțe justificate. Mîhaniuc Oleg în baza contractului de cesiune a

creanței din 28.08.2017 a obținut un drept de a cere executarea creanței de la Cînev Ivan în mod justificat și pentru care a achitat cedentului prețul creanței în sumă de 165 000 de lei.

Totodată prevederile art. 1389 din Codului civil sunt statuate de legiuitor în sensul restituirii unei îmbogățiri nejustificate, dar nu în sensul anulării unor convenții care se pretinde că pot îmbogăți nejustificat pe cineva.

A menționat că, instanța de fond și instanța de apel au aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată și anume prevederile art. 221 alin. (2) din Codul civil, nulitatea actului simulat (în redacția pînă la 01.03.2019).

SRL „Credit CMB” și Mîhaniuc Oleg nu au invocat instanței simularea contractului de cesiune a creanței din 28.08.2017. Mai mult, nici reclamantii în acțiunea reconvențională nu au invocat simularea contractului de cesiune a creanței din 28.08.2017.

A indicat că instanța de apel și instanța de fond nu au aplicat legea care trebuia să fie aplicată, prevăzută în art. 219 alin. (2) din Codului Civil (în redacția pînă la 01.03.2019), care stabilește că fiecare parte trebuie să restituie tot ceea ce a primit în baza actului juridic nul, iar în cazul imposibilității de restituire, este obligată să plătească contravaloarea prestației.

Astfel, instanțele de judecată declarând nul contractul de cesiune din 28.08.2017, încheiat între SRL „Credit CMB” și Mîhaniuc Oleg au omis să se expună asupra efectelor nulității operate prin actul judecătoresc adoptat.

Or, odată cu astfel de soluție urma să fie dispusă restituirea de la cedentul SRL „Credit CMB”, în beneficiul cesionarului Mîhaniuc Oleg a prețului achitat de Mîhaniuc Oleg pentru creanța care i-a fost cesionată, anume suma de 165 000 de lei, achitarea căreia a fost confirmată prin ordinul de plată nr. 01 din 28.08.2017 anexată la dosar.

Instanța de fond și instanța de apel au aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată și anume prevederile Codului civil ce reglementează instituția fidejusiunii prevăzută la art. 1152 din Codul civil (în redacția pînă la 01.03.2019).

Astfel, instanțele inferioare și-au întemeiat soluția pe instituția fidejusiunii, fără ca în litigiul deferit justiției să fi fost obiect de acțiune către Cîneva Olga, Cîneva Natalia, Cîneva Gheorghe în calitatea lor de fidejutori. Reclamantul a acționat în judecată doar în calitatea lor de debitori gajiști, cu atât mai mult că calitate de fidejutori o au la caz doar Cînev Gheorghe și SRL „Leo Test Prim”, care nu este parte a procesului și față de care nu s-au înaintat careva pretenții în prezentul litigiu. Drept consecință normele care reglementează această instituție nu puteau fi aplicate la soluționarea litigiului în sensul indicat de instanțele inferioare.

Judecând cauza instanțele inferioare ar fi dispus o înlocuire a unei părți în cadrul procesului în temeiul normei indicate. De facto în cadrul procesului nu a avut loc un astfel de incident procedural, întrucît cesiune de creanță a fost realizată la o etapă prejudiciară.

A menționat că, instanțele inferioare constatând că restul sumei de 165 000 de lei promise conform contractului de împrumut nr. 1 din 28.08.2017 nu a fost acordată, nu se solicită a fi restituită, din care considerente a apreciat totuși că Mîhaniuc Oleg ar obține o îmbogățire necuvenită urmare a realizării drepturilor sale primite în baza contractului de cesiune din 28.08.2017, astfel, privitor la acest aspect au adoptat hotărîri nemotivate.

Instanța de apel nu a motivat în decizia adoptată din care motive lui Mîhaniuc

Oleg nu urmează ai fi restituit împrumutul acordat în valoare de 39 000 de lei or, recipisă care confirmă acest împrumut nu a fost anulat.

A susținut că, instanța de fond a apreciat arbitrar copia unui act numit recipisă datat cu 16.02.2018 menționat în pct. 23 a hotărîrii, prezentată de pîrît în confirmarea restituirii împrumutului în limita sumei de 38 705 de lei din cei 39 000 de lei acordați. Copia acestui act numit recipisă, este un fals, originalul căreia nu există și nu a putut fi prezentat instanței de către pîrît. Modalitatea în care a fost prezentat instanței actul prezentat de pîrîtul Cînev Ivan cu titlu de recipisă a primirii sumei de 38 705 de lei, nu a dat posibilitate instanței să-l cerceteze în ședință în original și nici măcar în copie autenticată, întrucât pîrîtul a declarat că nu deține originalul, iar textul de confirmare scris de reclamant pe recipisă nu atestă corespunderea cu originalul. Mai mult, reiese că și Cînev Ivan nu a cunoscut originalul acestuia.

La 28 iunie 2022 și respectiv la 08 iulie 2022, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimaților copia cererilor de recurs depuse de OCN „Mikro Capital Company” SRL și de către Mîhaniuc Oleg, reprezentat de avocatul Carmanschi Vitalie, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisorile de însoțire anexate la materialele dosarului (f.d. 86, 90, vol. II).

La 06 august 2022, Cînev Ivan, Cîneva Olga, Cîneva Natalia și Cînev Gheorghe, reprezentați de avocatul Stici Roman, au depus referință prin care au solicitat declararea inadmisibile și nefondate a cererilor de recurs declarate de OCN „Mikro Capital Company” SRL și de către Mîhaniuc Oleg, reprezentat de avocatul Carmanschi Vitalie.

Examinând temeiurile recursurilor, în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că acestea sunt inadmisibile, din următoarele considerente.

Referitor la recursul depus de OCN „Mikro Capital Company” SRL, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, Curtea de Apel Chișinău a emis dispozitivul deciziei la 27 ianuarie 2022.

La 01 aprilie 2022, prin intermediul poștei electronice, a fost expediată în adresa participanților la proces decizia motivată (f.d. 75, vol. II).

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Recursul depus de OCN „Mikro Capital Company” SRL a fost declarat la 30 mai 2022, astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul împotriva deciziei instanței de apel în termenul stabilit de lege.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copie de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinând temeiurile recursului completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei contestate or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicite admise (Golder împotriva Regatului Unit, p.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Referitor la recursul declarat de către Mîhaniuc Oleg, reprezentat de avocatul Carmanschi Vitalie, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

În conformitate cu art. 433 lit. b) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care, recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art.434.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Potrivit art. 100 alin. (1) și (1¹) din Codul de procedură civilă, cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc, la adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată sau înregistrată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară.

Cererea de chemare în judecată și actele de procedură ale instanței de judecată se comunică autorităților publice, persoanelor juridice de drept privat și avocaților prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, la care aceștia sînt conectați prin adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată, în mandatul de avocat, în alte acte ce atestă utilizarea poștei electronice. Actele de procedură expediate prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor se consideră comunicate.

Materialele cauzei denotă cu certitudine faptul că la 27 ianuarie 2022 Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată cu recurs.

La 01 aprilie 2022, Curtea de Apel Chișinău a expediat decizia integrală din 27 ianuarie 2022 la adresa electronică „xxxx” a reprezentantului recurentului, avocatului Carmanschi Vitalie, indicată de acesta în cererea de recurs și în mandatul de reprezentare anexat la dosar (f.d. 44, vol. I).

Colegiul reține că, prin Hotărârea Parlamentului Republicii Moldova privind declararea stării de urgență nr. 41 din 24 februarie 2022 a fost declarată stare de urgență pe întreg teritoriul Republicii Moldova pentru o perioadă de 60 de zile.

Totodată, prin Dispoziția nr. 5 din 02 martie 2022 a Comisiei pentru Situații Excepționale în Republica Moldova, punctul 5.1.2., termenele de exercitare a căilor de atac în cauzele civile care se suspendă de drept, aflate în curs la data intrării în vigoare a prezentei dispoziții, se întrerup, urmând a curge noi termene, de aceeași durată, de la data încetării stării de urgență. În cauzele care se suspendă de drept, în care au fost exercitate căi de atac până la data emiterii prezentei dispoziții, dosarele se înaintează instanței competente după încetarea stării de urgență.

Conform pct. 1 din dispoziția Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova nr. 13 din 31 martie 2022, s-au exclus măsurile specifice în

domeniul justiției și s-a abrogat punctul 5 din dispoziția nr. 5 din 02 martie 2022, cu modificările ulterioare, a Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, începând cu data de 04 aprilie 2022.

Potrivit pct. 2.1, termenele de exercitare a cailor de atac în cauzele civile, penale și de contencios administrativ care au fost întrerupte potrivit prevederilor punctului 5 din Dispoziția nr. 5 din 02.03.2022 a Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, se substituie cu termene noi, de aceeași durată, care încep a curge de la data prevăzută la pct. 2. În cauzele civile, penale și de contencios administrativ care au fost suspendate de drept potrivit prevederilor punctului 5 din Dispoziția nr. 5 din 02.03.2022 a Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, în care au fost exercitate căi de atac până la data emiterii dispoziției respective, dosarele se înaintează instanței competente începând cu data prevăzută la pct. 2.

Potrivit pct. 2.3, termenele de comunicare a actelor de procedură, de depunere și soluționare a plângerilor care au fost întrerupte potrivit prevederilor punctului 5.3.4 din Dispoziția nr. 5 din 02.03.2022 a Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, se substituie cu termene noi, de aceeași durată, care încep a curge de la data prevăzută la pct. 2.

Astfel, Colegiul constată că, termenul de 2 luni de declarare a recursului a început să curgă din data de 04 aprilie 2022 și a expirat la 04 iunie 2022, care fiind zi de sâmbătă, se transferă pentru următoarea zi lucrătoare, adică 06 iunie 2022 (luni).

Cu toate acestea, avocatul Carmanschi Vitalie, în interesele lui Mîhaniuc Oleg, la 17 iunie 2022 a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, iar la 21 iunie 2022 cerere de concretizare a recursului (f.d. 90-100, 101-104, vol. II).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că recursul declarat de către avocatul Carmanschi Vitalie în interesele lui Mîhaniuc Oleg, a fost depus cu omiterea termenului prevăzut la art. 434 din Codul de procedură civilă, care este unul de decădere și nesusceptibil restabilirii, ceea ce condiționează ca acesta să fie considerat inadmisibil. Or, avocatul Carmanschi Vitalie, a neglijat obligația de a-și exercita în termenul legal dreptul de atac cu recurs a deciziei din 27 ianuarie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, contestarea actului judecătoresc cu depășirea termenului legal menționat demonstrează atitudinea neglijentă față de drepturile procedurale conferite de legislația națională, având în vedere și faptul că decizia contestată a fost publicată pe portalul instanțelor de judecată la 30 martie 2022.

Potrivit art. 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile sunt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale.

Se reiterează că o astfel de soluție este compatibilă cu respectarea standardelor cuprinse în Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului, având în vedere că prelungirea nejustificată, chiar și cu o singură zi, a termenului pentru exercitarea recursului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise în instanțele de fond și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice.

Având în vedere cele expuse mai sus, Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursurile declarate de OCN „Mikro Kapital Company” SRL și recursul

declarat de Mîhaniuc Oleg, reprezentat de avocatul Carmanschi Vitalie, ca inadmisibile.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin. (2), 433 lit. a), b), 434 și 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibile recursurile declarate de Organizația de Creditare Nebancară „Mikro Kapital Company” Societate cu Răspundere Limitată și de către Mîhaniuc Oleg, reprezentat de avocatul Carmanschi Vitalie.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecători

Galina Stratulat

Victor Burduh